

Briselē, 2.5.2018.
COM(2018) 323 final

2018/0137 (NLE)

Priekšlikums

Iestāžu nolīgums

**starp Eiropas Parlamentu, Padomi un Komisiju par budžeta disciplīnu, sadarbību
budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību**

EIROPAS PARLAMENTS, EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME UN EIROPAS KOMISIJA,

turpmāk “iestādes”,

IR VIENOJUŠĀS PAR TURPMĀKO.

1. Šā nolīguma, kas pieņemts saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 295. pantu, mērķis ir īstenot budžeta disciplīnu un uzlabot ikgadējās budžeta procedūras darbību un iestāžu sadarbību budžeta jautājumos, kā arī nodrošināt pareizu finanšu pārvaldību.
2. Šajā nolīgumā paredzētā budžeta disciplīna attiecas uz visiem izdevumiem. Nolīgums ir saistošs visām iestādēm, kamēr vien tas ir spēkā.
3. Ar šo nolīgumu netiek grozītas iestāžu attiecīgās budžeta pilnvaras, kas noteiktas Līgumos, Padomes Regulā [(ES, Euratom) Nr. XXXX/20XX¹ (“DFS regula”), un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā [(ES, Euratom) Nr. XXXX/20XX² (“Finanšu regula”).
4. Jebkādi grozījumi šajā nolīgumā ir izdarāmi vienīgi ar visu iestāžu kopīgu vienošanos.
5. Šim nolīgumam ir trīs daļas:
 - I daļa ietver ar daudzgadu finanšu shēmu (DFS) un īpašajiem instrumentiem saistītus noteikumus,
 - II daļa attiecas uz iestāžu sadarbību budžeta procedūras laikā,
 - III daļā ir noteikumi par Savienības līdzekļu pareizu finanšu pārvaldību.
6. Šis nolīgums stājas spēkā XX.XX.XXXX, un ar to aizstāj 2013. gada 2. decembra Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas Iestāžu nolīgumu par budžeta disciplīnu un pareizu finanšu pārvaldību³.

¹ OV L [...], [...], [...] lpp.

² OV L [...], [...], [...] lpp.

³ OV C 373, 20.12.2013., 1. lpp.

I DAĻA

DFS UN ĪPAŠIE INSTRUMENTI

A. AR DFS SAISTĪTI NOTEIKUMI

7. Pareizas finanšu pārvaldības nolūkā iestādes budžeta procedūras un budžeta pieņemšanas laikā pēc iespējas nodrošina to, lai dažādās DFS kategorijās paliek pieejamas pietiekamas līdzekļu rezerves līdz maksimālajiem apjomiem.

Maksājumu apropriāciju prognožu atjaunināšana pēc 2027. gada

8. Komisija 2024. gadā atjaunina maksājumu apropriāciju prognozes laikam pēc 2027. gada.

Veicot atjaunināšanu, ņem vērā visu atbilstīgo informāciju, tostarp budžeta saistību apropriāciju un budžeta maksājumu apropriāciju faktisko īstenošanu, kā arī īstenošanas prognozes. Tāpat ņem vērā arī noteikumus, kuru mērķis ir nodrošināt maksājumu apropriāciju sistemātisku attīstību salīdzinājumā ar saistību apropriācijām un Savienības nacionālā kopienākuma pieauguma prognozēm.

B. NOTEIKUMI SAISTĪBĀ AR ĪPAŠAJIEM INSTRUMENTIEM

Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonds

9. Ja ir izpildīti attiecīgajā pamataktā izklāstītie nosacījumi Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda izmantošanai, Komisija Eiropas Parlamentam un Padomei iesniedz priekšlikumu par līdzekļu pārvietojumu uz attiecīgajām budžeta pozīcijām.

Ar Globalizācijas pielāgošanās fondu saistīto līdzekļu pārvietojumu veic saskaņā ar Finanšu regulu.

Eiropas Savienības Solidaritātes fonds

10. Ja ir izpildīti attiecīgajā pamataktā izklāstītie nosacījumi Eiropas Savienības Solidaritātes fonda izmantošanai, Komisija iesniedz priekšlikumu par atbilstošo budžeta instrumentu saskaņā ar Finanšu regulu.

Rezerve palīdzībai ārkārtas gadījumos

11. Ja Komisija uzskata, ka ir jāizmanto rezerve palīdzībai ārkārtas gadījumos, tā iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei priekšlikumu par līdzekļu pārvietojumu no rezerves uz attiecīgajām budžeta pozīcijām saskaņā ar Finanšu regulu.

Elastības instruments

12. Komisija iesniedz priekšlikumu par elastības instrumenta izmantošanu pēc tam, kad tā ir izvērtējusi visas iespējas pārdalīt apropriācijas kategorijā, kurā nepieciešami papildu izdevumi.

Priekšlikumā norāda finansējamās vajadzības un vajadzīgo summu. Šādu priekšlikumu var iesniegt saistībā ar budžeta projektu vai budžeta grozījuma projektu.

Eiropas Parlaments un Padome elastības instrumentu var izmantot budžeta procedūras ietvaros, kā noteikts LESD 314. pantā.

Neparedzēto izdevumu rezerve

13. Neparedzēto izdevumu rezerves vai tās daļas izmantošanu Komisija ierosina pēc tam, kad tā padziļināti ir analizējusi visas citas finanšu iespējas. Šādu priekšlikumu var iesniegt saistībā ar budžeta projektu vai budžeta grozījuma projektu.

Eiropas Parlaments un Padome neparedzēto izdevumu rezervi var izmantot budžeta procedūras ietvaros, kā noteikts LESD 314. pantā.

II DAĻA

IESTĀŽU SADARBĪBAS UZLABOŠANA BUDŽETA JAUTĀJUMOS

A. IESTĀŽU SADARBĪBAS PROCEDŪRA

14. Sīkāk izstrādāti noteikumi par iestāžu sadarbību budžeta procedūras laikā ir izklāstīti pielikumā.

Budžeta pārredzamība

15. Komisija sagatavo gada ziņojumu, ko pievieno Savienības vispārējam budžetam, apkopojot visu pieejamo un nekonfidenciālo informāciju par:

Savienības aktīviem un saistībām, tostarp tādiem, kas izriet no aizņēmumu un aizdevumu operācijām, ko Savienība īsteno saskaņā ar tās pilnvarām, kuras noteiktas Līgumos,

Eiropas Attīstības fonda (EAF)⁴, Eiropas Finanšu stabilitātes instrumenta (EFSI), Eiropas Stabilizācijas mehānisma (ESM) ienākumiem, izdevumiem, aktīviem un saistībām un citiem iespējamiem turpmākiem mehānismiem,

- dalībvalstu izdevumiem, kas radušies saistībā ar pastiprinātu sadarbību, ciktāl tie nav iekļauti Savienības vispārējā budžetā.

B. FINANŠU NOTEIKUMU IETVERŠANA LĒGISLATĪVAJOS AKTOS

16. Katrā lēģislatīvajā aktā par daudzgadu programmu, kuru pieņem saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru, ietver noteikumu, kurā likumdevējs nosaka finansējumu programmai.

Minētā summa ir Eiropas Parlamenta un Padomes galvenā atsauces summa ikgadējās budžeta procedūras laikā.

Eiropas Parlaments un Padome, kā arī Komisija, sagatavojot budžeta projektu, apņemas neatkāpties no minētās summas par vairāk nekā 15 % attiecībā uz visu attiecīgās programmas laiku, ja vien nerodas jauni, objektīvi ilgtermiņa apstākļi, ko pamato ar skaidriem un precīziem iemesliem, ņemot vērā programmas īstenošanas rezultātus, jo īpaši pamatojoties uz izvērtējumiem. Neviens palielinājums, kas radies šādu izmaiņu rezultātā, nepārsniedz attiecīgajai kategorijai noteikto maksimālo apjomu, neskarot DFS regulā un šajā nolīgumā minēto instrumentu izmantošanu.

Šis punkts neattiecas ne uz apropriācijām kohēzijai, kuras pieņemtas saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru un iepriekš piešķirtas dalībvalstīm, un kurās ir finansējums visam programmas laikam, ne uz DFS regulas 21. punktā minētajiem apjomīgajiem projektiem.

⁴

Kā noteikts Padomē sanākušo Eiropas Savienības dalībvalstu valdību pārstāvju Iekšējā nolīgumā par Eiropas Savienības palīdzības finansēšanu atbilstīgi daudzgadu finanšu shēmai laikposmam no 2014. gada līdz 2020. gadam saskaņā ar ĀKK un ES Partnerattiecību nolīgumu un par finansiālas palīdzības piešķiršanu aizjūras zemēm un teritorijām, kurām piemēro Līguma par Eiropas Savienības darbību ceturto daļu (OV L 210, 6.8.2013.), un iepriekšējos Iekšējos nolīgumos.

17. Juridiski saistošos Savienības aktos par daudzgadu programmām, kurus nepieņem saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru, neietver “summa, ko uzskata par nepieciešamu”.

Ja Padome vēlētos ietvert finanšu atsaucē summu, minēto summu uzskata par likumdevēja gribas atspoguļojumu, un tas neietekmē LESD noteiktās Eiropas Parlamenta un Padomes budžeta pilnvaras. Noteikumu šim nolūkam iekļauj visos juridiski saistošajos Savienības aktos, kuros ir šāda finanšu atsaucē summa.

C. IZDEVUMI SAISTĪBĀ AR NOLĪGUMIEM ZIVSAIMNIECĪBAS NOZARĒ

18. Izdevumiem saistībā ar nolīgumiem zivsaimniecības nozarē piemēro turpmāk minētos īpašos noteikumus.

Komisija apņemas regulāri informēt Eiropas Parlamentu par sarunu gatavošanu un gaitu, tostarp par to ietekmi uz budžetu.

Ar nolīgumiem zivsaimniecības nozarē saistītās likumdošanas procedūras gaitā iestādes apņemas darīt visu, lai nodrošinātu, ka visas procedūras tiek veiktas pēc iespējas ātrāk.

Budžetā paredzētās summas jauniem nolīgumiem zivsaimniecības nozarē vai tādu nolīgumu zivsaimniecības nozarē atjaunošanai, kuri stājušies spēkā pēc attiecīgā finanšu gada 1. janvāra, tiek iekļautas rezervēs.

Ja ar nolīgumiem zivsaimniecības nozarē saistītās apropriācijas (ieskaitot rezervi) izrādās nepietiekamas, Komisija sniedz Eiropas Parlamentam un Padomei nepieciešamo informāciju par situācijas iemesliem un par pasākumiem, kurus varētu pieņemt saskaņā ar noteiktajām procedūrām. Vajadzības gadījumā Komisija ierosina attiecīgus pasākumus.

Katru ceturksni Komisija sniedz Eiropas Parlamentam un Padomei sīki izstrādātu informāciju par spēkā esošo nolīgumu zivsaimniecības nozarē īstenošanu un finanšu prognozēm gada atlikušajai daļai.

19. Neskarot attiecīgo procedūru, kas reglamentē sarunas par nolīgumiem zivsaimniecības nozarē, Eiropas Parlaments un Padome apņemas budžeta sadarbības gaitā panākt savlaicīgu vienošanos par nolīgumu zivsaimniecības nozarē atbilstīgu finansējumu.

D. KOPEJĀS ĀRPOLITIKAS UN DROŠĪBAS POLITIKAS (KĀDP) FINANSĒŠANA

20. KĀDP darbības izdevumu kopsummu pilnībā iekļauj vienā budžeta nodaļā – KĀDP. Minētā summa aptver faktiskās paredzamās vajadzības, kas izvērtētas, izstrādājot budžeta projektu, pamatojoties uz prognozēm, ko katru gadu sagatavo Savienības Augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos (“Augstais pārstāvis”). Paredz pietiekamu rezervi neparedzētām darbībām. Līdzekļus nevar iekļaut rezervē.
21. Attiecībā uz KĀDP izdevumiem, ko saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 41. pantu sedz no Savienības vispārējā budžeta, iestādes – Samierināšanas komitejas ietvaros un pamatojoties uz Komisijas sagatavoto budžeta projektu – cenšas katru gadu panākt vienošanos par darbības izdevumu summu, kā arī par minētās summas sadalījumu starp KĀDP budžeta nodaļas pantiem. Ja vienošanās netiek panākta, uzskata, ka Eiropas Parlaments un Padome budžetā iekļauj iepriekšējā budžetā

paredzēto summu vai budžeta projektā ierosināto summu, atkarībā no tā, kura no tām ir mazāka.

KĀDP darbības izdevumu kopsummu sadala starp KĀDP budžeta nodaļas pantiem, kā tas ierosināts šā punkta trešajā daļā. Katrs pants attiecas uz jau pieņemtām darbībām, uz darbībām, kas ir paredzētas, bet vēl nav pieņemtas, un summām turpmākām, bet neparedzētām darbībām, ko attiecīgajā finanšu gadā pieņems Padome.

KĀDP budžeta nodaļā varētu būt šādi panti, kas aptvertu KĀDP darbības:

- atsevišķas nozīmīgākās misijas, kā minēts Finanšu regulas 52. panta 1. punkta f) apakšpunktā,
- citas misijas (krīzes pārvarēšanas operācijām, konfliktu novēršanai, atrisināšanai un stabilizācijai, un miera un drošības procesu uzraudzībai un īstenošanai),
- ieroču neizplatīšana un atbrūošānās,
- ārkārtas pasākumi,
- sagatavošanās un papildu pasākumi,
- Eiropas Savienības īpašie pārstāvji.

Tā kā saskaņā ar Finanšu regulu Komisija ir pilnvarota autonomi pārvietot apropriācijas starp KĀDP budžeta nodaļas pantiem, attiecīgi nodrošina elastīgumu, kas vajadzīgs KĀDP darbību ātrai īstenošanai. Ja finanšu gada laikā izrādīsies, ka KĀDP budžeta nodaļas apjoms nav pietiekams, lai segtu vajadzīgās izmaksas, Eiropas Parlaments un Padome pēc Komisijas priekšlikuma steidzami meklē risinājumu.

22. Katru gadu Augstais pārstāvis apspriež ar Eiropas Parlamentu plānotu dokumentu, ko nosūta līdz attiecīgā gada 15. jūnijam un kurā izklāstīti KĀDP galvenie aspekti un prioritātes, tostarp to finansiālā ietekme uz Savienības vispārējo budžetu, n – 1 gadā sāktu pasākumu novērtējums un KĀDP koordinēšanas un papildināmības ar citiem Savienības ārējiem finanšu instrumentiem novērtējums. Turklāt Augstais pārstāvis regulāri informē Eiropas Parlamentu, vismaz piecas reizes gadā sasaucot apvienotas apspriežu sanāksmes saskaņā ar regulāru politisko dialogu par KĀDP, par ko jāvienojas, vēlākais, katra gada 30. novembrī. Dalību minētajās sanāksmēs nosaka attiecīgi Eiropas Parlaments un Padome, paturot prātā minētajās sanāksmēs apspriestās informācijas mērķi un būtību.

Komisiju aicina piedalīties minētajās sanāksmēs.

Ja Padome pieņem lēmumus saistībā ar izdevumiem KĀDP jomā, Augstais pārstāvis nekavējoties un jebkurā gadījumā, vēlākais, piecas darbadienas pēc tam nosūta Eiropas Parlamentam paredzēto izmaksu tāmi ("finanšu pārskatu"), jo īpaši izmaksas attiecībā uz termiņu, nodarbināto personālu, telpu un citas infrastruktūras izmantošanu, transporta iekārtām, apmācības prasībām un drošības pasākumiem.

Reizi ceturksnī Komisija informē Eiropas Parlamentu un Padomi par KĀDP darbību īstenošanu un finanšu prognozēm finanšu gada atlikušajai daļai.

E. IESTĀŽU LĪDZDALĪBA JAUTĀJUMOS SAISTĪBĀ AR ATTĪSTĪBAS POLITIKU

23. Komisija izveido neformālu dialogu ar Eiropas Parlamentu par attīstības politikas jautājumiem neatkarīgi no to finansējuma avota.

III DAĻA

SAVIENĪBAS LĪDZEKĻU PAREIZA FINANŠU PĀRVALDĪBA

A. FINANŠU PLĀNOJUMS

24. Komisija divas reizes gadā – pirmo reizi kopā ar dokumentiem, kas pievienoti budžeta projektam, un otro reizi pēc Savienības vispārējā budžeta pieņemšanas – iesniedz pilnībā izstrādātu finanšu plānojumu DFS I, II (izņemot pakārtoto maksimālo apjomu kategorijai “ekonomikas, sociālā un teritoriālā kohēzija”), III (“vide un klimats” un “jūrlietas un zivsaimniecība”), IV, V un VI izdevumu kategorijai. Minētajā plānojumā, kas iedalīts pēc kategorijām, politikas jomām un budžeta pozīcijām, būtu jānorāda:

- (a) spēkā esošie tiesību akti, nodalot daudzgadu programmas un ikgadējas darbības:
 - attiecībā uz daudzgadu programmām Komisijai būtu jānorāda procedūra, saskaņā ar kuru tās pieņemtas (parasto likumdošanas procedūru vai īpašu likumdošanas procedūru), to ilgums, kopējais finansējums un administratīvajiem izdevumiem paredzētā daļa,
 - attiecībā uz ikgadējām darbībām (saistībā ar izmēģinājuma projektiem, sagatavošanās darbībām un aģentūrām) un pasākumiem, ko finansē saistībā ar Komisijas prerogatīvām, Komisijai būtu jāsniedz daudzgadu tāmes.
- (b) vēl neizņemti leģislatīvo aktu priekšlikumi: procesā esošie Komisijas priekšlikumi ar pēdējiem atjauninājumiem.

Komisijai būtu jāapsver veidi, kā nodrošināt savstarpējas atsauces starp finanšu plānojumu un tiesību aktu pieņemšanas plānojumu, lai nodrošinātu precīzākas un uzticamākas prognozes. Attiecībā uz katru leģislatīvā akta priekšlikumu Komisijai būtu jānorāda, vai tas ir ietverts plānojumā, kas paziņots budžeta projekta laikā vai pēc budžeta galīgās pieņemšanas. Eiropas Parlaments un Padome jo īpaši būtu jāinformē par:

- (a) visiem jaunajiem pieņemtajiem leģislatīvajiem aktiem un vēl neizņemtajiem priekšlikumiem, kas iesniegti, bet nav iekļauti plānojumā, kas paziņots budžeta projekta laikā vai pēc budžeta galīgās pieņemšanas (ar attiecīgajām summām);
- (b) Komisijas ikgadējā likumdošanas darba programmā paredzētajiem tiesību aktiem, norādot, vai darbībām ir iespējama finansiāla ietekme.

Visos attiecīgajos gadījumos Komisijai būtu jānorāda plānojuma maiņa, ko rada jauni leģislatīvu aktu priekšlikumi.

B. AĢENTŪRAS UN EIROPAS SKOLAS

25. Pirms priekšlikuma par jaunas aģentūras izveidi iesniegšanas Komisijai būtu jāsapatavo pamatots, pilnīgs un objektīvs ietekmes novērtējums, *inter alia* ņemot vērā darbinieku un prasmju kritisko masu, izmaksu un ieguvumu aspektus, subsidiaritātes un proporcionālītātes principus, ietekmi uz pasākumiem valstu un Savienības līmenī un finansiālās sekas attiecīgajai izdevumu kategorijai. Pamatojoties uz minēto informāciju un neskarot likumdošanas procedūras, kas

reglamentē aģentūras izveidi, Eiropas Parlaments un Padome apņemas budžeta sadarbības gaitā panākt savlaicīgu vienošanos par ierosinātās aģentūras finansēšanu.

Piemēro šādus procedūras pasākumus:

- pirmkārt, Komisija sistemātiski iesniedz priekšlikumus par jaunas aģentūras izveidi pirmajam dialogam, kurš notiek pēc tās priekšlikuma pieņemšanas, un kopā ar tiesību akta projektu, ar ko ierosina izveidot aģentūru, iesniedz finanšu pārskatu, kā arī izklāsta aģentūras izveides ietekmi uz atlikušo finanšu plānojuma periodu,
- otrkārt, likumdošanas procesa laikā Komisija palīdz likumdevējam izvērtēt ierosināto grozījumu finansiālās sekas. Minētās finansiālās sekas būtu jāapsver attiecīgajos leģislatīvajos dialogos,
- treškārt, pirms leģislatīvā procesa noslēguma Komisija iesniedz atjauninātu finanšu pārskatu, ņemot vērā iespējamus likumdevēja veiktus grozījumus; minēto galīgo finanšu pārskatu iekļauj noslēguma leģislatīvā dialoga darba kārtībā, un likumdevējs to oficiāli apstiprina. To iekļauj darba kārtībā arī turpmākā budžeta dialogā (kas steidzamos gadījumos var notikt vienkāršotā formā), lai panāktu vienošanos par finansējumu,
- ceturtkārt, dialoga laikā panākto vienošanos, ņemot vērā Komisijas veikto budžeta izvērtējumu attiecībā uz leģislatīvā procesa saturu, apstiprina kopīgā paziņojumā. Minētā vienošanās Eiropas Parlamentam un Padomei jāapstiprina saskaņā ar savu reglamentu.

Tādu pašu procedūru piemēro, veicot grozījumus tiesību aktā, kas attiecas uz aģentūru, ja šādi grozījumi ietekmētu attiecīgās aģentūras resursus.

Ja aģentūras uzdevumi būtu ievērojami jāgroza, negrozot tiesību aktu, ar kuru tiek izveidota attiecīgā aģentūra, Komisija informē Eiropas Parlamentu un Padomi, iesniedzot tai pārskatītu finanšu pārskatu, lai Eiropas Parlaments un Padome savlaicīgi varētu panākt vienošanos par aģentūras finansēšanu.

26. Budžeta procedūrā pilnībā būtu jāņem vērā attiecīgie noteikumi kopīgajā pieejā, kas pievienota Eiropas Parlamenta, Eiropas Savienības Padomes un Eiropas Komisijas 2012. gada 19. jūlijā parakstītajam Kopīgajam paziņojumam par decentralizētām aģentūrām.
27. Kad valde plāno jaunas Eiropas skolas izveidi, *mutatis mutandis*, jāpiemēro līdzīga procedūra, lai izvērtētu šādu plānu finansiālo ietekmi uz Savienības vispārējo budžetu.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*

*Komisijas vārdā –
priekšsēdētājs*